

Ukrajinská stredoškolačka pomáha krajanom, ktorí utekajú pred vojnou



➤ **Keď sa prvý krát dopyčula o tom, že v jej krajine začal vojnový konflikt, nechcela tomu veriť a dva dni preplakala. Po prvotnom šoku však začala pomáhať svojim krajanom, ktorí prišli hľadať útočisko na Slovensko, konkrétne do okolia Zvolena. Viktoriia Marchenko študuje už štvrtý rok na Strednej zdravotníckej škole vo Zvolene a svoju najbližšiu budúcnosť spája so Slovenskom.**

Odkiaľ pochádzate a ako ste sa ocitli práve vo Zvolene?

Pochádzam z Ukrajiny z Poltavskej oblasti, čo je stred Ukrajiny. Mám 19 rokov a som štvrtáčka vo Zvolene na Strednej zdravotníckej škole. Moja cesta na Slovensko sa začala tak, že som sa na Ukrajine zúčastnila prednášky, kde jedna agentúra prezentovala možnosti štúdií v zahraničí. V ponuke bolo aj Slovensko. Tak som sa prihlásila a našli mi školu tu vo Zvolene a druhú v Nových Zámkoch. Prišla som do Zvolena na prijímačky a tie sa mi podarilo úspešne zvládnuť a v septembri som sem prišla študovať.

Ako dlho ste už vo Zvolene?

Takmer štyri roky.

Ste tu spokojná?

Áno, mne sa strašne páči Zvolen, lebo je to také malé útulné mesto.

Nebol pre vás problém zaradiť sa do kolektívu?

Mám strašne zlatých spolužiakov, takže s tým som vôbec nemala problém.

Keď ste prišli na Slovensko, vnímali ste nejaký kultúrny rozdiel?

Nebol to veľký rozdiel oproti Ukrajine. Zdá sa mi, že Slováci sú tolerantnejší

ako Ukrajinci. Taktiež ma zaujal rytmus života. Mám pocit, že vy sa neponáhľate. Keď to porovnam s nami Ukrajincami, máte taký pomalší štýl života. Máte na všetko svoj čas (úsmev).

V škole ste sama alebo máte aj ďalších spolužiakov z Ukrajiny?

V mojej triede nie, ale máme jedného trietiaka, prváčku a druháka.

Aký odbor študujete?

Je to odbor praktická sestra. Budem sa starať o pacientov v nemocnici. Ale plánujem ísť ďalej na vysokú školu tu na Slovenku. Bud', aby som bola dok-

torka, alebo aspoň sestrička.

Prečo ste si vybrali práve tento odbor?

Moja mama je zdravotná sestra takže mala som ju ako vzor. Odmalička som pozerala ako pracuje. Práca ju bavila a aj mne sa to začalo časom páčiť. Aj keď je to náročná práca.

Od februára sa vo vašej krajine začali diať tragické veci. Aké boli vaše prvé myšlienky, keď ste sa dozvedeli o vojne na Ukrajine?

Najprv som tomu neverila. Je to nepochopiteľná vec. V 21. storočí a vojna. A ešte k tomu medzi Ukrajinou a Ruskom. Bol to pre mňa šok. Už teraz som sa s tým zmierila, ale keď sa to začalo, tak som asi dva dni preplakala. Bola som z toho úplne mimo. Ale potom som začala pomáhať. Najprv som začala pomáhať v rámci podujatí na námestí, napríklad počas koncertov na podporu Ukrajiny. Neskôr sa ma spýtali, či by som nebola ochotná ísť aj tlmočiť mojim krajanom. Tak som

sa dostala k pomoci na internátoch vo Zvolene a v telocvični na Sliachi.

S akými príbehmi ľudí ste sa stretli a ako konkrétne pomáhate svojim krajanom?

Napríklad som sa stretla s rodinou, ktorá má postihnutého chlapčeka, ktorému sa hromadí tekutina v mozgu. Vybavovala som im rehabilitáciu na Slovensku. Naposledy som riešila psychiatrickú kliniku pre jedno dievča, ktoré má veľké depresie. Bežne sa snažím pre nich vybaviť veci ako kočíky pre deti. Taktiež som pomáhala s vybavovaním dokladov na cudzineckej polícii, prekladala som dokumenty, pomáhala som pri vybavovaní finančnej podpory od štátu.

Koľkým rodinám ste takto pomohli?

Nemám to presne spočítané, ale je to minimálne 50.

Čo sa týka vašich krajanov, stretávate sa s tým, že sa chcú vrátiť alebo skôr plánujú

ostať na Slovensku alebo pokračovať ďalej do Európy?

Je to tak na pol. Niektorí chcú ísť domov čo najskôr a druhí chcú zostať tu a už si riešia bývanie aj prácu. Najčastejšie ju nachádzajú vo fabrikách alebo si privyrábajú upratovaním.

Keďže ste v maturitnom ročníku, stíhate sa popri škole venovať aj týmto dobrovoľníckym aktivitám?

Zatiaľ áno, ale občas mám stav, že si musím aspoň na deň vypnúť mobil (smiech).

Vojna na Ukrajine naštrbila vaše plány do budúcnosti?

Na Ukrajine som nemala veľké plány. Môj strach ale je, že nebudem mať žiadny domov a nebudem sa mať kam vrátiť. Zatiaľ je v mojom meste pokoj. Počutí len sirény. Mama a otec sa rozhodli, že nikde neodídu a zostávajú doma.

Marek Mačica

AKTUÁLNE

Kraj spustil ukrajinsko-slovenské call centrum, pre utečencov pripravil kurzy slovenčiny

➤ **Banskobystrický samosprávny kraj predstavil ďalšie systémové kroky na pomoc utečencom z Ukrajiny. K ich integrácii prispeje kurzami slovenčiny, spúšťa aj dvojjazyčné ukrajinsko – slovenské call centrum, kde môžu odpovede na svoje otázky získať okrem utečencov aj samosprávy či jednotlivci. Pripravil tiež webovú stránku s informáciami pre cudzincov, ktorí sa rozhodnú na území kraja zotrvať.**

Utečenci z Ukrajiny, ale aj jednotlivci, inštitúcie či samosprávy, ktoré im

podávajú pomocnú ruku. Pre týchto všetkých Banskobystrický samosprávny kraj [BBSK] spustil na začiatku mája call centrum, ktoré im zodpovie na základné otázky a pomôže zorientovať sa v legislatíve i novom zákone Lex Ukrajina.

K dispozícii bude call centrum **v pracovných dňoch od 8:00 do 18:00 na telefónnom čísle 0800 221 041.**

Utečencom poskytne odpovede na otázky v oblastiach štatútu dočasného útočiska, ubytovania, humanitárnej pomoci a vzdelávania. Pre osoby a inštitúcie, ktoré pomáhajú alebo by radi pomohli, to bude poradenstvo v oblastiach Lex Ukrajina, možnosti pomôcť a špecificky poradenstvo pre mestá a obce.

Okrem call centra už funguje aj nová webová stránka, zameraná na cudzincov – nielen utečencov pred vojnou, ale pre všetkých, ktorí by sa radi v kraji etablovali. Dostupná je na linku

www.bbsk.sk/vitajte alebo v anglickej mutácii na www.bbsk.sk/welcome.

Webovú stránku pripravila kancelária predsedu BBSK a pomôže všetkým cudzincom zorientovať sa v zákonoch a jednotlivých životných situáciách.

K integrácii utečencov z Ukrajiny prispeje župa aj zabezpečením kurzov slovenského jazyka. Priamo na jazykové vzdelávanie vyčlenila takmer 15-tisíc eur a kurzy pripravuje v spolupráci s jazykovou školou Speak z Banskej Bystrice.

Záujemcovia sa môžu prihlasovať prostredníctvom prekliku z hlavnej stránky www.bbsk.sk na intenzívny jazykový kurz, určený pre lekárov a zdravotníckych pracovníkov, a základný jazykový kurz, určený pre ostatných záujemcov.

(len)